

Wiesław Janusz Otta

1948–1997

Zginął tragicznie 1 lutego 1997 roku Profesor Wiesław Janusz Otta. Odszedł w pełni sił twórczych, przeżywszy 48 lat, zamiłowany nauczyciel akademicki, współpracownik Katedry Handlu Zagranicznego Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, znawca i ceniony badacz problematyki przedsiębiorstw w procesie transformacji ustrojowej, współpracujący w tym zakresie z kilkoma ośrodkami naukowymi w Europie, współorganizator Wielkopolskiej Szkoły Biznesu przy Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, członek Zarządu Fundacji Kadr dla Wielkopolski oraz zespołu doradców Polskiego Górnictwa Nafty i Gazu, wieloletni koordynator programów Tempus i ACE, członek międzynarodowych organizacji naukowych oraz Rady Programowej brytyjskiego kwartalnika „Journal of European Business Education”. Z Uczelnią był trwale związany przez 26 lat.

Wiesław Otta urodził się 7 sierpnia 1948 roku w Starogardzie Gdańskim jako syn Tadeusza i Wandy z domu Szczelkun. Po ukończeniu szkoły podstawowej uczęszczał do Liceum Ogólnokształcącego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Świadectwo dojrzałości otrzymał w 1966 roku, a następnie podjął studia w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu. Magisterium uzyskał w roku 1971. Stopień doktora nauk ekonomicznych otrzymał w marcu 1976 roku na podstawie rozprawy *Marketing w strukturze organizacyjnej przedsiębiorstwa*. Doktorem habilitowanym ekonomii w zakresie ekonomiki handlu zagranicznego został w maju 1987 roku na podstawie pracy *Zachowanie się przedsiębiorstw handlu zagranicznego. Przyczynek do teorii przedsiębiorstwa w gospodarce socjalistycznej*, opublikowanej w roku 1986. Profesorem nadzwyczajnym został w roku 1992.

Z Akademią związał się w roku 1971 i pracował w niej do ostatnich dni życia. Kolejno otrzymywał stanowiska: asystenta, adiunkta, docenta i profesora. Brał także udział w pracach organizacyjnych Uczelni. W latach 1981/1982–1983/1984 był przewodniczącym Wydziałowej Komisji Praktyk Studenckich. Wielokrotnie był organizatorem i sekretarzem naukowym konferencji poświęconych problematyce handlu międzynarodowego i współpracy z zagranicą. Współdziałał w organizowaniu Wielkopolskiej Szkoły Biznesu, będącej wspólnym przedsięwzięciem Akademii Ekonomicznej w Poznaniu z brytyjskim Know-How Fund. Pełnił funkcję negocjatora, organizatora i członka Rady Nadzorczej tej Szkoły.

Jego działalność organizacyjna nie ograniczała się do Uczelni. Profesor był aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa oraz trzech organizacji międzynarodowych, mianowicie: European International Business Academy, Strategic Management Society i European Association for Evolutionary Political Economy. Zapraszano go do wygłaszania referatów na konferencjach naukowych – krajowych i zagranicznych. Wielokrotnie był organizatorem i sekretarzem naukowym konferencji organizowanych przez PTE i TNOiK w Poznaniu i Toruniu.

Zainteresowania badawcze Profesora początkowo dotyczyły przedsiębiorstwa w sferze wymiany z zagranicą. Tematy zespołowe, w których uczestniczył i którymi kierował, obejmowały funkcjonowanie turystyki zagranicznej, uwarunkowania i bariery zagranicznej turystyki przejazdowej oraz regulację sfery turystyki zagranicznej. Szczególnie dużą aktywność badawczą przejawiał po rozpoczęciu w Polsce procesu transformacji ustrojowej. Głównym nurtem jego zainteresowań stała się wówczas praktyka i teoria przekształcania gospodarki administracyjnie kierowanej w gospodarkę rynkową. W roku 1991 kierował zespołem badawczym zajmującym się problematyką regulacji zachowań przedsiębiorstw w gospodarce postsocjalistycznej. W latach 1992–1994 kierował zespołem badawczym Projektu ACE (Action for Cooperation in Economics), którego tematem było studium porównawcze dotyczące gospodarczej polityki przystosowawczej w kilku krajach (*Economic Adjustment Policy and the Sectoral and Subnational Level. A Comparative Study of Poland, Eastern Germany, Portugal and Britain*). Natomiast w latach 1994–1995 kierował zespołem badawczym Projektu ACE, którego tematem była problematyka ekonomicznych przystosowań średnich przedsiębiorstw w Europie Wschodniej i Środkowej (*Economic Adjustment in Medium-sized Firm in Eastern and Central Europe*).

Realizując międzynarodowe tematy badawcze, współpracował z kilkoma ośrodkami zagranicznymi, a zwłaszcza tymi, które zajmowały się problematyką transformacji gospodarczej. Prowadząc te badania, starał się integrować koncepcje współczesnej mikroekonomii z teorią zarządzania strategicznego, łączył przy tym umiejętnie doświadczenia praktyczne z teorią. Jego liczne prace z tego zakresu były publikowane w „*Ekonomiście*”, „*Gospodarce Narodowej*”, a także w zagranicznych czasopismach ekonomicznych.

Dorobek naukowy Profesora jest znaczny. Obejmuje około stu kilkudziesięciu pozycji, z których mniej więcej dwie trzecie stanowią publikacje. W publikacjach gros stanowią artykuły, a także współautorstwo w pracach zwartych. Profesor był także współautorem dwóch podręczników. Prace niepublikowane obejmują raporty z badań, ekspertyzy wykonane na zlecenie ministerstw oraz referaty. Ponadto Profesor brał udział w opracowaniu wielu ekspertyz i badań dla przedsiębiorstw.

Profesor Otta umiejętnie łączył pracę naukowo-badawczą z działalnością dydaktyczną. Prowadził seminaria magisterskie i doktorskie. Wypromował 1 doktora oraz oko-

ło 100 magistrów. Ponadto był koordynatorem corocznego semestralnego kursu dla studentów HEAO – Arnhem: East-West Business. Wykładał dwa przedmioty: przedsiębiorstwo w handlu zagranicznym oraz organizacja i zarządzanie przedsiębiorstwem wielonarodowym. Potrafił współpracować z młodymi adeptami nauki i umiał dzielić się z innymi swoją pasją badawczą. Pod jego życzliwą opieką kilku młodych pracowników rozpoczęło pracę naukową w Akademii Ekonomicznej.

Tragiczna śmierć przerwała jego życie w pełni sił twórczych, zniweczyła ambitne plany naukowe. Przygotowywał do druku książkę *Strategie przystosowawcze przedsiębiorstw*, stanowiącą podsumowanie drugiego etapu badań nad zachowaniem się przedsiębiorstw w okresie przejścia do gospodarki rynkowej.

W pamięci tych, którzy go bliżej znali i z którymi współpracował, pozostał przede wszystkim jako wielki indywidualista, człowiek bardzo kompetentny, pracowity i wymagający zarówno od siebie, jak i od współpracowników. Wysokim wymaganiom towarzyszyła równocześnie życzliwa wyrozumiałość i koleżeństwo, a naturalna impulsywność charakteru była kompensowana przez umiejętność powiedzenia „przepraszam”.

Marian Gorynia